

**Talabalarga ta'lim berish kompetensiyasini shakllantirishda interaktiv
metodlardan foydalanish texnologiyalarining bugungi amaliy
shakllari, usullari va vositalari (rus tilini o'qitish misolida)**

Nazirova Zilola Rasulovna

Samarqand davlat veterinariya meditsinasi, chorvachilik
va biotexnologiyalar universitetining Toshkent filiali

zilolanazirova892@gmail.com

Annotatsiya: Xorijiy tilni mukammal egallash uchun, ayniqsa oliy o'quv yurtlarida uni fundamental o'rganish lozim. O'qituvchining asosiy vazifasi – talabalarga rus tilini professional darajada o'rgatish bo'lib, bu undan zamonaviy o'qitish metodikalari va xorijiy tilni o'rgatishning eng so'nggi texnologiyalari, jumladan, maxsus ta'lim texnologiyalari va metodikalarini egallashni talab qiladi.

Mazkur maqolada rus tilini xorijiy til sifatida intensiv o'rganishning zamonaviy amaliy shakllari, usullari va vositalari yordamida qanday erishish mumkinligi, xususan, rus tilini o'rgatish mazmunini shakllantirishda interaktiv usullarni qo'llash masalasi ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: Xorijiy tillar, kasbiy faoliyat, o'qitish usullari, pedagogik texnologiyalar, o'quv jarayoni

Аннотация: Чтобы достичь высокого уровня владения иностранным языком, необходимо изучать его фундаментально, особенно в высших учебных заведениях. Ключевая задача преподавателя – обучить русскому языку на профессиональном уровне, что требует от него применения лучших методик обучения и освоения новейших технологий преподавания иностранного языка, включая специальные образовательные технологии и методики.

Данная статья рассматривает пути достижения интенсивного обучения русскому языку как иностранному с помощью современных практических форм, методов и инструментов, фокусируясь на использовании интерактивных методов для формирования содержания обучения русскому языку.

Ключевые слова: иностранные языки, профессиональная деятельность, методы обучения, педагогические технологии, учебный процесс

Abstract: To achieve a high level of foreign language proficiency, it is essential to study it thoroughly, particularly in higher education institutions. The primary goal of a teacher is to teach Russian at a professional level, requiring the implementation of the best teaching methods and mastery of the latest foreign language teaching technologies, including specialized educational technologies and approaches.

This article examines the ways to achieve intensive teaching of Russian as a foreign language using modern practical forms, methods, and tools, with a focus on the use of interactive methods in shaping the content of Russian language instruction.

Key words: foreign languages, professional activities, teaching methods, educational technologies, learning process

Zamonaviy sharoitda xorijiy tillarini o'rganishga tobora ko'proq e'tibor qaratilmoqda. Bu mamlakat hayotining barcha sohalariga, ayniqsa xorijiy til xalqaro iqtisodiy, ilmiy va madaniy aloqalarni rivojlantirishning kaliti bo'lgan sohalarga taalluqlidir. Shu munosabat bilan, nofilologik oliy o'quv yurtlari bitiruvchilari kasbiy faoliyatlarida xorijiy tilini bilishlariga nisbatan qo'shimcha talablar qo'yiladi. Bu rus tilini o'qitishni optimallashtirish va faollashtirish, yangi bilimlarni olish va tillarni o'qitish darajasini oshirish muammolarini hal qilish uchun yangi konstruktiv g'oyalarni izlash zarurligini oldindan belgilab beradi.

Rus tilini bilishning yuqori darajasiga erishish uchun oliy ta'limda fundamental tillarni o'rganish zarur. Shunday ekan, o'qituvchi asosiy maqsad – rus tilini professional

darajada o'zlashtirishga erishishda u yoki bu o'qitish usullarini optimal tanlash uchun chet tilini o'qitishning eng yangi usullarini, maxsus ta'lim texnologiyalari va texnikasini o'zlashtirishi zarur.

Shu bilan birga, talabalarning o'quv jarayonida passivligi va harakatsizligi asosiy muammo bo'lib qolmoqda, chunki eng zamonaviy pedagogik texnologiyalar, usullar va vositalarning hammasi ham o'rganish sub'ektlarining o'quv va kognitiv faoliyatining yuqori faolligini to'liq ta'minlay olmaydi. Zamonaviy oliy ta'lim oldida shaxsning faol pozitsiyasini shakllantirish, talabalarda motivatsiya va qiziqishni shakllantirish muammosi turibdi. Binobarin, oliy ta'lim muassasalarida o'quv rejalarining ixtisosligi va xususiyatlarini hisobga olgan holda o'quv va kognitiv faollikni oshirish jarayonlari o'quv jarayonini takomillashtirishning ustuvor yo'nalishlaridan biridir.

Rus tilidagi nutqni o'rgatishda interfaol usullardan foydalaniladi. Bu jarayonda taklifologik usul ayniqsa samarali bo'ldi. Sinfda ishlash jarayonida optimal vositalardan foydalanish kommunikativ muloqotda nutqni intensiv assimilyatsiya qilish imkoniyatini yaratadi, o'quv jarayonini rag'batlantiradi.

Rus tilini xorijiy til sifatida o'qitishning zamonaviy usuli tezlashuv bilan tavsiflanadi, ya'ni o'rganish sur'atini tezlashtirish, katta optimallashtirishga intilish, o'quv jarayonini intensivlashtirish. Rus tilini amaliy jihatdan mukammalroq o'zlashtirish uchun ma'lum chegaralar ichida ushbu tildagi og'zaki va yozma nutqni tushunish va unda o'z fikrini bildira olish zarur. Bundan oddiy xulosa kelib chiqadiki, odatiy holatda o'qitish mavzusi umuman rus tili emas, balki rus tilidagi nutq, nutqni shakllantirish jarayonlari bo'lishi kerak. Til va nutq o'rtasidagi farq xorijiy tilini o'rgatishda aniq ko'rinadi, bu jarayonda, bir tomondan, til o'rganiladi, ya'ni til nazariyasini egallash mavjud, boshqa tomondan, nutqni o'rganish, ya'ni. gapirish, tinglash, o'qish va yozishni o'rganish. Til o'rganish natijasida bilim o'zlashtiriladi, amaliyot natijasida ko'nikma va malakalar o'zlashtiriladi [1]; [2].

Intensiv ta'lim muayyan ta'lim tizimi sifatida qabul qilinadi. Uning doirasida nutq va til materialini tanlash va tashkil etishning yangi tamoyillari ishlab chiqilgan bo'lib,

ulardan etakchilari faollik, shaxsiyat-rol, vaziyat-tematik. Talabalarning kommunikativ va ta'lim faoliyatini o'qitish va boshqarishning yangi dinamik modeli yaratildi. Rus tilida muloqot qilish qobiliyati - bu nutq amaliyotida nutq so'zlarining hosil bo'lish, semantik idrok etish va kommunikativ o'zaro ta'siri jarayonlarini modellashtirish va tegishli mexanizmlarni shakllantirishdir. Talabalarning nutqiy muloqot psixotexnikasini o'zlashtirishi va o'qitishda bir qator pedagogik maqsadlarga erishishi alohida ahamiyatga ega. Rus tilini faollik va kommunikativ-shaxsiy yondashuvlarga asoslangan intensiv o'qitish chet tilidagi muloqot amaliyotchisini ijtimoiy-psixologik pozitsiyadan ko'rib chiqadi. Bu maxsus tashkil etilgan ta'lim aloqasi bo'lib, uning davomida boshqariladigan guruhlarning o'zaro ta'siri tizimi yordamida shaxsning tezlashtirilgan kognitiv boyitishi va faol ijodiy rivojlanishi mavjud [3].

Pedagogika fanlari doktori, professor G.A.Kitaygorodskayaning ta'kidlashicha, rus tilini xorijiy tili sifatida intensiv o'qitishdan maqsad eng qisqa vaqt ichida rus tilidagi muloqot ko'nikmalarini egallashdir. Uning fikricha, intensiv o'qitish mazmuni - bu muayyan sohada samarali faoliyat yuritish uchun yetarli va zarur bo'lgan ko'nikma va malakalar majmuini o'zlashtirish, shuningdek, ushbu ko'nikmalarni shakllantirish, rivojlantirish va ulardan foydalanishni ta'minlaydigan til materialini o'zlashtirishdir, shuningdek qobiliyatlar intensiv ta'lim funktsiyasida ishlaydi [5]; [6]. Bundan kelib chiqqan holda, biz talaba shaxsiyatining zahiralarini oshkor qilish shartlarini amalga oshirish quyidagi interaktiv metodlardan biri bo'lgan – intensiv o'qitish usuli shartlarini ko'rib chiqamiz:

- o'qituvchining obro'si va uning ijodiy roli;
- sinfda va o'qituvchining talabalar bilan ishonchli munosabatlarini o'rnatish;
- o'quvchilarning yuqori emotsional ohangi va ta'lim jarayoniga hissiy jalb etilishi;
- ta'lim mazmuniga yo'naltirilgan yuqori motivatsiyali o'quv faoliyati;
- rus tilini xorijiy til sifatida o'zlashtirishga faol yondashish.

Interfaol ta'lim usullari deganda umumiy pedagogika va psixologiyadagi, xususan, ilg'or tendentsiyalarni optimal tarzda amalga oshirish tushuniladi, o'quv jarayonlarining ta'lim roli muammolari kontekstida. Bu erda o'qitishning asosiy maqsadi talabalar tomonidan rus tilidagi nutqni o'zlashtirishdir [6]. Ma'lumki, rus tilini o'rganayotganlar til egalarining orasiga kirib kelganida ojiz bo'lib chiqadi. Ular o'rganganlarini amalda qo'llashga qiynaladilar. Shuning uchun og'zaki muloqotning amaliy ko'nikmalarini egallash amalga oshiriladigan til muhitiga alohida ahamiyat beriladi. Intensivlik sharoitida interfaol ta'lim amalga oshiriladi, unda tinglovchilar o'z imkoniyatlaridan haqiqiy muloqot uchun foydalanishlari mumkin. Bu, birinchi navbatda, ko'zlangan maqsadga erishish uchun zarur bo'lgan qobiliyat, ko'nikma, munosabat va munosabatlarni kashf qilish va rivojlantirishdir.

Talabalarga rus tilidan foydalanishga va shu bilan uni o'rganishga majbur qiladigan bunday faoliyat shakllari taklif etiladi. Talabalar o'z bayonotlarining mualliflariga aylanishadi, ular bu tilni o'rganish ehtimoli ko'proq, chunki ular nimani ifodalashni xohlashlarini o'zlari belgilaydilar. Talabalar gapirayotganda o'zlarini tinglashni o'rganadilar. Ular nafaqat o'z fikrlarini bildiradilar, balki ularni yanada rivojlantiradilar va gapirilganda yaxshiroq tushunadilar. Nutq jarayonida ular dastlab o'zlarida tasavvur qilmagan fikrlarni kashf etadilar. Interfaol ta'lim insoniy munosabatlar psixologiyasini hisobga oladi. Bu erda markaziy figura umumiy muammoning yechimini birgalikda qidiradigan, bir-biriga va o'qituvchiga faol ta'sir ko'rsatadigan va o'z tajribalarini baham ko'rish imkoniyatiga ega bo'lgan talabalar guruhidir. Xorijiy nutqni tez o'zlashtirishda o'quvchilarga rus tili fanidan ta'lim berish kompetensiyasini shakllantirishda interaktiv metodlardan foydalanish texnologiyalar bo'yicha darsliklarda taklif qilingan dialoglar va sun'iy matnlarning sahnalashtirilishi muhim o'rin tutadi. Sinfda o'ynaladigan vaziyatlar takrorlanadi va sinfdan tashqarida jonli ijro etiladi, shuning uchun o'zlashtirilgan nutq shakllarining tabiiy mustahkamlanishi mavjud.

Rus tilini xorijiy til sifatida o'qitishning boshlang'ich bosqichi o'ziga xos xususiyatlarga ega bo'lib, u til materialini minimallashtirish, uning hajmini, talabalar tomonidan idrok etish, ko'paytirish va ishlab chiqarishga tayyorligi, uni joriy etish va mustahkamlash usullari va metodlari bilan belgilanadi. Shuning uchun interfaol ta'limda darsliklarning ahamiyati kattadir. Dastlabki bosqich uchun ular rus tilining modelini lingvistik jihatdan eng sodda, ammo qat'iy me'yoriy shaklda ifodalashlari kerak, bu rus tili nutq tizimining o'zagi hisoblanadi. Bunday model chet elliklarga boshlang'ich muloqot ehtiyojlari uchun rus tilida nutqni yaratish mexanizmini o'rgatishi kerak. Kommunikativ ahamiyatga ega bo'lgan tushunchani elementar mavzular va ushbu birliklar asosan qo'llaniladigan aloqa holatlarining tegishli lug'atini yaratmasdan aniqlab bo'lmaydi [7].

Zamonaviy kompetensiyasini shakllantirishda interaktiv metodlardan foydalanish texnologiyalar darslik g'oyasi, bir tomondan, o'quv jarayonining asosiy nuqtalarini modellashtirishni, ikkinchi tomondan, darslik taklif qilgan mikrotil doirasida amalga oshiriladigan nutq faoliyatini modellashtirishni o'z ichiga oladi. Darslikning o'ziga xos yo'nalishi, birinchi navbatda, assimilyatsiya qilinadigan nutq faoliyati turlarini va ushbu turlarning har biri uchun erishish kerak bo'lgan tilni bilishning ma'lum bir darajasini o'z ichiga oladi. Nutq faoliyatini modellashtirish nutq faoliyatini uning asosiy turlari (tinglash, gapirish, o'qish, yozish) bo'yicha aniq maqsadlarni amalga oshirish uchun zarur bo'lgan nisbatda modellashtirish sifatida ko'rsatilishi mumkin.

Chet el olimlari K.Rojers, F.Perls va boshqalarning gumanistik psixologiyasining asosiy qoidalarini ko'rsatganidek, interfaol ta'lim usullari odatda muhokama, evristik suhbat, aqliy hujum, ishbilarmonlik o'yini, rolli o'yin va boshqalarni o'z ichiga oladi. Ta'limning u yoki bu usulini tanlash o'quv maqsadlari, guruhning qo'rquvi va umidlari, o'qituvchining u yoki bu uslubni o'zlashtirish darajasi, vaziyatning kontekstdan kelib chiqqan holda belgilanadi. Albatta, bu usullarni o'quv jarayonida qo'llash o'qituvchi va o'quvchilarning o'zaro faolligini nazarda tutadi [8].

Bunday hamkorlik nutqni tashkil etish orqali amalga oshiriladi, unda uning barcha ishtirokchilari bir xil faoldir. Munosabatning bu shakli o'qituvchi va o'quvchining hayotiy tajribasi va ta'lim darajasidagi farqlarni aslo e'tibordan chetda qoldirmaydi. Ular teng qadr-qimmat va hukm bilan fikr almashadilar. O'qitishning interfaol usullaridan foydalanganda ta'lim olish qiziqarli va talabga ega bo'lib, o'quvchilarning o'qishga bo'lgan qiziqishi ortadi. Har tomonlama rivojlangan va malakali mutaxassisni shakllantirish uchun nolingvistik universitetda rus tili katta ahamiyatga ega. Kasbiy yo'naltirilgan matnlar ustida ishlash jarayonida talabalar yangi ma'lumotlarni oladilar va terminologik lug'atni muntazam ravishda to'ldiradilar.

Nolingvistik oliy o'quv yurtlarida o'qitish amaliyoti yetarlicha mazmun bazasi va mavjud o'quv qo'llanmalarining asosi, terminologik lug'atni o'zlashtirish bo'yicha vazifalarning birlashtirilganligidan dalolat beradi. Bu holat har bir talaba o'z shaxsiy imkoniyatlaridan to'liq foydalanishi va ochib berishi uchun real ta'lim sharoitlarini yaratish zarurligini ko'rsatadi. Bunga ko'p jihatdan mutaxassislikning o'ziga xos terminlarini o'rgatishga yordam beradi, bu yangi ma'lumotlarni idrok etish, xorijiy terminologik birliklarni o'zlashtirish uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma, qobiliyat, aqliy va shaxsiy fazilatlar tizimini safarbar qilish qobiliyatidir, ularning og'zaki yoki yozma nutqda qo'llanilishi.

Kasbiy kommunikativ kompetensiyani shakllantirish talabalarning zarur lug'at boyligini to'ldirish va kengaytirish hisobiga sodir bo'ladi, bu bilim, ko'nikma va ko'nikmalarning yetishmasligini to'ldirish uchun sharoit va imkoniyatlarni izlashga aqliy stimulyatorlarni safarbar qiladigan texnikalar va harakatlar majmui. Bunday strategiya va samarali metodlar til bo'lmagan fakultetlarning milliy guruhlar talabalarini maqsadli va tizimli ravishda yo'naltirish uchun zarurdir [9].

Interfaol ta'lim boshqa muhim muammoni qisman hal qiladi. Biz dam olish, asabiy stressni bartaraf etish, e'tiborni almashtirish, faoliyat shakllarini o'zgartirish va boshqalar haqida gapiramiz. Bu tushunchada interfaol ta'lim o'quv jarayonining bir shakli sifatida

haqiqatan ham pedagogik o‘zaro munosabatlarning mohiyatini, mazmunini va tuzilishini optimallashtirishga qodir. Bugungi kunda interaktiv ta’lim texnologiyasining amaliy shakllari, usullari va vositalari asosida o‘quvchilarga rus tili fanidan ta’lim berish kompetensiyasini shakllantirishda katta ahamiyatga ega. Interfaol ta’lim texnologiyasi deganda biz o‘qituvchi va talabalar o‘rtasidagi o‘quv o‘yinlari shaklida o‘zaro ta’sirni tashkil etish usullari tizimini tushunamiz, bu pedagogik jihatdan samarali kognitiv aloqani kafolatlaydi, buning natijasida talabalar uchun muvaffaqiyat holatini boshdan kechirish uchun sharoitlar yaratiladi.

Darslarimizda tez-tez o‘zgaruvchi kichik guruhlardan foydalanamiz. Akvarium texnologiyasi o‘quvchi-kuzatuvchi, ekspert, tanqidchi va tahlilchi sifatida harakat qiladigan spektaklga o‘xshash narsadir. Bir nechta talabalar vaziyatni doira ichida ko‘rsatadilar, qolganlari esa kuzatadilar va tahlil qiladilar. “Dialog” mavzusini o‘rganayotganda, biz “akvarium dialogi” ni taklif qilishga harakat qilamiz: suhbat matni har qanday mavzuda bo‘lishi mumkin, masalan, veterinar va kasal hayvonning egasi o‘rtasidagi suhbat. Aktyorlarning vazifasi tegishli kayfiyatni, his-tuyg‘ularni, xarakter xususiyatini yetkazishdir, tomoshabinning vazifasi esa ularni payqash, xulosalarini tushuntirish, nimaga asoslanganligini, nimaga yo‘naltirilganligini aytishdir. *Braun* harakat texnologiyasidan foydalanish tavsiya etilgan mavzu bo‘yicha ma’lumot to‘plash uchun talabalarning butun sinf bo‘ylab harakatlanishini o‘z ichiga oladi. Ko‘pincha *Xobbi, Oila, Kiyim, Uy* mavzulari bir vaqtning o‘zida barcha turdagi grammatik konstruktsiyalarni mashq qiladi. Odob xarakteridagi dialoglar, “*tanish*”, “*millat*”, “*jamoat joyidagi suhbat*” va hokazo mavzular mukammal ishlab chiqilgan.

Shunday qilib, suhbatga kirishish, tinglash va eshitish, omma oldida nutq so‘zlash, turli kasbiy va ijtimoiy muammolarni muhokama qilish, bahslashishga tayyorlik va qobiliyat - bularning barchasi asosiy kompetensiyalar bo‘lib, ularning eng qiyini bu bilan bog‘liq kelishmovchiliklarni malakali hal qilish qobiliyatidir, munozaralar, polemikalar va munozaralar asosida amalga oshadi. Nolingvistik universitetlarda rus tilini xorijiy til

sifatida o'rganishda munozaralar va bahs-munozaralarni so'zlashuv nutqini takomillashtirishning samarali vositasi xisoblanadi. Ushbu nutq janrlari, asosan, nutq madaniyati nuqtai nazaridan juda muhim bo'lgan, o'z pozitsiyasini shakllantirish va nafaqat uni isbotlash, balki uni to'g'riligiga ishontirish, mantiqiy jihatdan tasdiqlangan qobiliyatni rivojlantirishda bebaho yordam beradi asosli matnlar, ishonchli dalillarni tanlash va shakllantirish, ularni ma'ruzachi uchun eng foydali tartibda qurish, ma'lum bir auditoriyaga (adresatga) nisbatan ularning kuchini hisobga olish, ushbu dalillarni misollar bilan ko'rsatish, butun ma'lumotni aks ettiruvchi turli xil namoyish vositalaridan foydalanish va hokazo.

Dialog yoki monologga tayyorgarlik ko'rishda, ularni o'tkazish va natijalarni tahlil qilish jarayonida talabalar muloqot va adabiy tilning barcha normalarini amalga oshirish uchun nutq faoliyatiga xos bo'lgan barcha asosiy harakatlar va operatsiyalarni ishlab chiqadilar. Monolog nutqi faoliyatining turli bosqichlarida nizo ishtirokchilari nutq faoliyatining yozma turlaridan (bayonotlarni tayyorlashda, material tanlashda va hokazo) va og'zaki - dialog yoki monologlarda foydalanishlari kerak. Monologlarning tabiati va bunday vaziyatlarga xos bo'lgan nutq mas'uliyati og'zaki nutqning barcha tarkibiy qismlarini maksimal darajada boshqarishni rivojlantirishi ham muhimdir. Kuchli guruh talabalariga - monolog uchun turli mavzularni tanlash taklif etiladi (guruhda ishlash paytida bahs yoki dialog qilish yoki mustaqil ish, ma'ruza va tezislar taqdimoti uchun ham foydalanish mumkin):

Shuningdek, guruxdagi talabalar sonini hisobga olish kerak [10]. Shunday qilib, biz ko'rib chiqqan har bir munozara yoki munozara janrlari til bo'lmagan universitetlar talabalari o'rtasida so'zlashuv nutqini yaxshilash uchun katta imkoniyatlarga ega, ammo ulardan foydalanish samaradorligi ko'p jihatdan tushunishga asoslangan muhokama yoki munozarani tanlash bilan belgilanadi. Ularning xususiyatlari va imkoniyatlari.

Interaktiv metodlardan biri bo'lgan – “*Tugallanmagan gap*” texnologiyasidan foydalanganda o'quvchi tugallanmagan gapni o'qib, uni istalgan so'z bilan tezda davom

ettirishi so‘raladi, xayoliga kelgan birinchi fikr asosida. Jumlar juda noaniq boshlanadi, shuning uchun yigitlar uni tugatish uchun deyarli cheksiz imkoniyatlarga ega. Ular hayotning turli sohalariga tegishli va har qanday mavzuni qamrab olishi mumkin.

Muayyan signalda (bir daqiqada) tugallanmagan hikoyasi bo‘lgan varaq aylana bo‘ylab uzatiladi. Hikoyalar kutilmagan va kulgili chiqadi. Amaldagi va foydalanish uchun juda mos bo‘lgan texnologiyalar ro‘yxati cheksiz davom ettirilishi mumkin - bular munozaralar, munozaralar, seminarlar va, albatta, o‘yinlar ham kiradi. Talabalarga rus tili fanidan ta’lim berish kompetensiyasini shakllantirishda interaktiv metodlardan biri bo‘lgan rolli o‘yinlarning juda ko‘p shakllari mavjud: taqdimotlar, qiziqish klublari, intervyular, yozishmalar, davra suhbatlari, matbuot anjumanlari, ekskursiyalar, ertaklar, hisobotlar va boshqalar. Bular rus tilini o‘rganishda interfaol texnologiyalardan foydalanishning bir necha misolidir. Ushbu texnologiyalar o‘quv jarayonini sezilarli darajada faollashtirishi va ta’lim sifatini oshirish shartiga aylanishi mumkin.

Xulosa qilib shuni ta’kidlash kerakki, bo‘lajak mutaxassislarni tayyorlash jarayonida interfaol usullardan foydalanish maqsadga muvofiq va asoslidir, chunki ular rus tilini o‘qitishda istiqbolli texnologiyalar bo‘lib, dialogni o‘quv va kognitiv interaktiv o‘zaro ta’sirning yetakchi shakli sifatida belgilaydi. Bu eng yaxshi natijaga erishish uchun muloqot va hamkorlik tamoyillariga muvofiq tanlangan rus tilini o‘qitishning interfaol usullari, vositalari va shakllarini kompleks qo‘llashni o‘z ichiga oladi. Interfaol ta’lim, shuningdek, o‘quvchilarning kasbiy va shaxsiy fazilatlarini rivojlantirishga olib keladi, jumladan: faollik, tanqidiy fikrlash, o‘z fikrini muhokama qilish qobiliyatini rivojlantirish, qaror qabul qilish uchun mas’uliyatni oshirish, hamkorlik qilish va jamoada ishlash qobiliyatini shakllantirish, yanada o‘z-o‘zini tarbiyalash qobiliyatini rivojlantirish, keyin zamonaviy mutaxassis ega bo‘lishi kerak bo‘lgan barcha fazilatlarga ega. Rus tili o‘qituvchisi o‘qitish usullarini tanlashdan oldin, natijalari talabalarning aniq amaliy ko‘nikmalarini shakllantirish talablariga javob beradigan o‘quv jarayonining aniq vazifalariga rahbarlik qilishi kerak.

Interfaol texnologiyalar asosida tuzilgan amaliy topshiriqlar o‘quv materialini samarali o‘rganish imkonini beradi.

Shunday qilib, rus tilini sifat jihatidan yangi va yuqori darajada o‘rganish va bu shakllangan ko‘nikmalarni amaliyotda qo‘llash uchun shart-sharoit yaratilmoqda. Talabalar rus tilida muloqot qilishni o‘rganadilar, muhokamalarda qatnashadilar, grammatik konstruktsiyalardan foydalanadilar, kommunikativ faoliyat jarayonida faol (passiv) lug‘atni faollashtiradilar. Shunday qilib, o‘quv jarayonida interfaol texnologiyalardan foydalanish talabalarga leksik nutq ko‘nikmalarini egallashdan ularni mustaqil kommunikativ faoliyatga yuqori professional darajada qo‘shishga silliq o‘tishga yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Axmedova M.M. (2022) The role of literature in the creative self-expression of nonphilologist students//Materials of the International Scientific and Practical conferences on the topic of Women's Achievements in Science, Education, Culture and Innovative Technologies. Jizzakh city. Jizzakh polytechnic institute. 267-270.
2. Axmedova L.T. Rol i mesto pedagogicheskix texnologiy v professionalnoy podgotovke studentov. - Tashkent: Fan va texnologiya, 2009. 160 s.;
3. Митрофанова О.Д. Методика преподавания русского языка как иностранного. Изд-2. - М.: Русский язык, 2021.С.21-43.
4. Kitaygorodskaya G.A. Intensivnoe obuchenie inostrannim yazikam / G.A. Kitaygorodskaya // Inostrannie yaziki v shkole. – 1980. – № 2. –67–73 s
5. Kitaygorodskaya G.A. Prinsipi intensivnogo obucheniya inostrannim yazikam / G.A. Kitaygorodskaya // Inostrannie yaziki v shkole. – 1988. – № 6. –3–8 s.
6. Нишанов Ш. Т., Ахмедова М.М. Problems the Difficulties of the Use of Modern and InformationCommunication Technologies in Teaching Russian as a Foreign Language//International Journal of Formal Yeducation. 2022/7/13. Pp. 103-108.
<http://journals.academiczone.net/index.php/ijfe/article/view/161>

7. Расулова Н. (2021). Ўқувчиларга рус тилини хорижий тил сифатида ўргатишнинг интерфаол усуллари. Янги технологиялар, (1), 18-21.
8. Китайгородская Г.А. Методика интенсивного обучения иностранным языкам. Изд-3. - М.: Высшая школа, 2020.С-122.
9. Мадвалиев А. Вопросы узбекской терминологии и лексикографии. – Т.: Национальная энциклопедия Узбекистана, 2017. – 379 с.
10. Axmedova M.M. (2022) The role of literature in the creative self-expression of nonphilologist students//Materials of the International Scientific and Practical conferences on the topic of Women's Achievements in Science, Education, Culture and Innovative Technologies. Jizzakh city. Jizzakh polytechnic institute. 267-270.